

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Sociální práce s lidmi bez domova v kontextu etiky péče

Autor práce: Bc. Hedvika Keňová

Obor studia: Etika v sociální práci

Posudek vypracoval: doc. Jindřich Šrajfer, Dr. theol.

Datum: 29. 4. 2015

Diplomová práce na téma „**Sociální práce s lidmi bez domova v kontextu etiky péče**“ je pojednána na 74 stranách formátu A4 včetně abstraktu. Práce je členěna do čtyř částí. Úvod je přehledným uvedením do tématu práce a jeho zpracování.

V první kapitole autorka představuje fenomén bezdomovectví. Problematika je zpracována přehledně, fundovaně a komplexně, což lze ocenit. Reflexe dané problematiky je dostatečným představením sledovaného fenoménu.

Ve druhé kapitole se autorka věnuje práci s bezdomovci. Zaměřuje se na legislativní rámec této práce, i když by si v úvodu textu zasloužilo explicitně říci, že je řeč převážně o českém legislativním rámci. Nadto uvádí autorka metody práce s bezdomovci. Reflektuje rovněž etickou stránku sociální práce s nimi. Tématika je zpracována přehledně a diferencovaně. Autorka ukazuje rozdílnost pozic a výsledky probíhajících diskusí. Při obhajobě bych rád polemizoval s názorem autorky vyjádřeným na straně 38, kde tvrdí, že o správnosti etického rozhodnutí sociálního pracovníka rozhoduje jeho schopnost modelového uvažování na základě etických teorií, resp. jaké hodnoty vezme v potaz a na základě jakého modelu se nakonec rozhodne.

Třetí část práce se věnuje jedné z etických teorií, kterou je etika péče. Kvalitou se tato část odlišuje od předchozích dvou. Autorka se zde snaží objasnit zmíněnou etickou teorii reflexí myšlenek Carol Gilliganové, s níž je nejčastěji uvedená teorie spojována. Problémem se zdá být nedostatečné rozlišování psychologie hodnot, resp. psychologie morálního vývoje od vztahu etiky a hodnot. Je třeba rozlišovat osobní vnímání hodnot, v tomto případě jiné u muže a jiné u ženy, které je něco jiného než otázka po správnosti rozhodování z hlediska etického nároku, který není vázán na rozdílnost pohlaví. Problémem je zde i to, že z předloženého textu není zcela zřejmé, zda se jedná o nedostatky zmíněné autorky, resp. s ní spojované etické koncepce, či nedostatky jejích prezentace ze strany autorky diplomové práce. Pomineme-li zde obsažené někdy zavádějící obecné formulace typu, že etiky založené na rozumu jsou úspěšné po celém

světě (s. 45) apod., je zde i jeden zřejmý myšlenkový rozpor. Na straně 44 autorka hovoří o tom, že péče je primární hodnota, která obsahuje spravedlnost, protože spravedlnost nemůže být bez péče. Předtím však tvrdí, že etika péče nemůže nahradit etiku spravedlnosti, protože může být v některých případech nedostačující. Podobně autorka hovoří na straně 46. Říká zde, že etika účasti je v opozici k deontice či utilitarismu, protože ty mají blízko k etice spravedlnosti (srov. zde také s. 56). Tuto nesrovnalost bude třeba objasnit při obhajobě.

Ve čtvrté části se autorka snaží ukázat využitelnost etiky péče v sociální práci s lidmi bez domova. Tato část je zpracována povrchně. Jde spíše o soubor „zbožných“ přání či subjektivních pocitů bez propracovanější argumentace. Pro ilustraci bych zde odkázal zvláště na text na straně 56. Věcně problematický je rovněž 4 odstavec na straně 54. V podobném duchu je zpracován i závěr práce, který je pouhým stručným převyprávěním obsahu jednotlivých částí doplněný o povrchní konkluze.

Celkově lze práci i přes výše uvedené nedostatky hodnotit jako poměrně zdařilou. Autorka pracuje s cizojazyčnými zdroji. Nenabízí pouhý kompilát přebraných textů. Z textu předložené práce je patrné, že autorka nad problémem přemýšlela a snažila se o samostatné zpracování. Nedostatkem, kromě již výše uvedených, je naopak to, že práce nedosahuje minimálního počtu stran, které se u takového typu závěrečné práce požadují. Stylistická úroveň práce se zdá být vcelku dobrá, jakož i její formální náležitosti. Práci doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení (+ **velmi dobře**).